

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺയകാണ്യേ

॥ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

സീതാ ശ്രീരാമേ സ്വാനുരാഗം സന്ദർശ്യ രാവണം ഭർത്സയാമാസ
രാവണസ്യാജ്ഞയാ രാക്ഷസ്യസ്താമശോകവാടികാം നീത്വാ
ഭീഷയാമാസുഃ

സാ തഥോക്താ തു വൈദേഹീ
നിർഭയാ ശോകകർശിതാ |
തൃണമന്തരതഃ കൃത്വാ
രാവണം പ്രത്യഭാഷത || 3.56.1 ||

രാജാ ദശരഥോ നാമ
ധർമസേതുരിവാചലഃ |
സത്യസന്ധഃ പരിജ്ഞാതോ
യസ്യ പുത്രഃ സ രാഘവഃ || 3.56.2 ||

രാമോ നാമ സ ധർമാത്മാ
ത്രിഷു ലോകേഷു വിശ്രുതഃ |
ദീർഘബാഹുർവിശാലാക്ഷാ
ദൈവതം സ പതിർമമ || 3.56.3 ||

ഇക്ഷ്വാകുണാം കുലേ ജാതഃ
സിംഹസ്കന്ധോ മഹാദ്യുതിഃ |

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
യസ്തേ പ്രാണാൻ വധിഷ്യതി || 3.56.4 ||

പ്രത്യക്ഷം യദ്യഹം തസ്യ
ത്വയാ വൈ ധർഷിതാ ബലാത് |
ശയിതാ ത്വം ഹതഃ സംഖ്യേ
ജനസ്ഥാനേ യഥാ ഖരഃ || 3.56.5 ||

യ ഏതേ രാക്ഷസാഃ പ്രോക്താ
ഘോരരൂപാ മഹാബലാഃ |
രാഘവേ നിർവിഷാഃ സർവേ
സുപർണേ പന്നഗാ യഥാ || 3.56.6 ||

തസ്യ ജ്യാവിപ്രമുക്താസ്തേ
ശരാഃ കാഞ്ചനഭൂഷണാഃ |
ശരീരം വിധമിഷ്യന്തി
ഗംഗാകുലമിവോർമയഃ || 3.56.7 ||

അസുരൈർവാ സുരൈർവാ ത്വം
യദ്യവധ്യോഽസി രാവണ |
ഉത്പാദ്യ സുമഹദ് വൈരം
ജീവംസ്തസ്യ ന മോക്ഷ്യസേ || 3.56.8 ||

സ തേ ജീവിതശേഷസ്യ
രാഘവോഽന്തകരോ ബലീ |
പശോർയുപഗതസ്യേവ
ജീവിതം തവ ദുർലഭം || 3.56.9 ||

യദി പശ്യേത് സ രാമസ്ത്വാം
രോഷദീപ്തേന ചക്ഷുഷാ |

രക്ഷസ്ത്വമദ്യ നിർദഗ്ധോ

യഥാ രുദ്രേണ മൻമഥഃ || 3.56.10 ||

യശ്ചന്ദ്രം നഭസോ ഭൂമൗ

പാതയേന്നാശയേത വാ |

സാഗരം ശോഷയേദ് വാപി

സ സീതാം മോചയേദിഹ || 3.56.11 ||

ഗതാസുസ്ത്വം ഗതശ്രീകോ

ഗതസത്തേത്വാ ഗതേന്ദ്രിയഃ |

ലങ്കാ വൈധവ്യസംയുക്താ

ത്വത്കൃതേന ഭവിഷ്യതി || 3.56.12 ||

ന തേ പാപമിദം കർമ

സുഖോദർകം ഭവിഷ്യതി |

യാഹം നീതാ വിനാഭാവം

പതിപാർശ്വാത് ത്വയാ ബലാത് || 3.56.13 ||

സ ഹി ദേവരസംയുക്തോ

മമ ഭർതാ മഹാദ്യുതിഃ |

നിർഭയോ വീര്യമാശ്രിത്യ

ശൂന്യേ വസതി ദണ്ഡകേ || 3.56.14 ||

സ തേ വീര്യം ബലം ദർപ -

മുത്തേകം ച തമാവിധം |

അപനേഷ്യതി ഗാത്രേഭ്യഃ

ശരവർഷേണ സംയുഗേ || 3.56.15 ||

യദാ വിനാശോ ഭൂതാനാം

ദ്യശ്യതേ കാലചോദിതഃ |

തദാ കാർയേ പ്രമാദ്യന്തി
നരാഃ കാലവശം ഗതാഃ || 3.56.16 ||

മാം പ്രധൃഷ്ട സ തേ കാലഃ
പ്രാപ്തോഽയം രാക്ഷസാധമ |
ആത്മനോ രാക്ഷസാനാം ച
വധായാന്തഃപുരസ്വ ച || 3.56.17 ||

ന ശക്യാ യജ്ഞമധ്യസ്ഥാ
വേദിഃ സുഗ്ഭാഘ്യമണ്ഡിതാ |
ദ്വിജാതിമന്ത്രസമ്പൂതാ
ചണ്ഡാലേനാവമർദിതും || 3.56.18 ||

തഥാഹം ധർമനിത്യസ്യ
ധർമപത്നീ ദൃഢവ്രതാ |
ത്വയാ സ്പ്രഷ്ടും ന ശക്യാഹം
രാക്ഷസാധമ പാപിനാ || 3.56.19 ||

ക്രീഡന്തീ രാജഹംസേന
പദ്മഷണ്ഡേഷു നിത്യശഃ |
ഹംസീ സാ തൃണമധ്യസ്ഥം
കഥം ദ്രക്ഷ്യത മദ്ഗുഹം || 3.56.20 ||

ഇദം ശരീരം നിഃസഞ്ജ്ഞം
ബന്ധ വാ ഘാതയസ്വ വാ |
നേദം ശരീരം രക്ഷ്യം മേ
ജീവിതം വാപി രാക്ഷസ || 3.56.21 ||

ന തു ശക്യമപക്രാശം
പൃഥിവ്യാം ദാതുമാത്മനഃ |

ഏവമുക്ത്വാ തു വൈദേഹീ
ക്രോധാത് സുപരുഷം വചഃ || 3.56.22 ||

രാവണം ജാനകീ തത്ര
പുനർനോവാച കിഞ്ചന |
സീതായാ വചനം ശ്രുത്വാ
പരുഷം രോമഹർഷണം || 3.56.23 ||

പ്രത്യുവാച തതഃ സീതാം
ഭയസന്ദർശനം വചഃ |
ശൃണു മൈഥിലി മദ്വാക്യം
മാസാൻ ദ്വാദശ ഭാമിനി || 3.56.24 ||

കാലേനാനേന നാഭ്യുഷി
യദി മാം ചാരുഹാസിനി |
തതസ്ത്വാം പ്രാതരാശാർഥം
സുദാശ്ഛേരത്യന്തി ലേശശഃ || 3.56.25 ||

ഇത്യുക്ത്വാ പരുഷം വാക്യം
രാവണഃ ശത്രുരാവണഃ |
രാക്ഷസീശ്ച തതഃ ക്രുദ്ധ
ഇദം വചനമബ്രവീത് || 3.56.26 ||

ശീഘ്രമേവ ഹി രാക്ഷസ്യോ
വിരുപാ ഘോരദർശനാഃ |
ദർപമസ്യാപനേഷ്യന്തു
മാംസശോണിതഭോജനാഃ || 3.56.27 ||

വചനാദേവ താസ്തസ്യ
സുഘോരാ ഘോരദർശനാഃ |

കൃതപ്രാഞ്ജലയോ ഭൂത്വാ
മൈഥിലീം പര്യവാരയൻ || 3.56.28 ||

സ താഃ പ്രോവാച രാജാസൗ
രാവണോ ഘോരദർശനാഃ |
പ്രചൽയ ചരണോക്തർശൈ -
ർദാരയന്നിവ മേദിനീം || 3.56.29 ||

അശോകവനികാമധ്യേ
മൈഥിലീ നീയതാമിതി |
തത്രേതയം രക്ഷ്യതാം ഗുഡം
യുഷ്മാഭിഃ പരിവാരിതാ || 3.56.30 ||

തത്രൈതനാം തർജ്ജനൈർഘോരൈഃ
പുനഃ സാഞ്ചൈശ്ച മൈഥിലീം |
ആനയധ്യം വശം സർവാ
വന്യാം ഗജവധൂമിവ || 3.56.31 ||

ഇതി പ്രതിസമാദിഷ്ടാ
രാക്ഷസ്യോ രാവണേന താഃ |
അശോകവനികാം ജഗ്മു -
ർമൈഥിലീം പരിഗൃഹ്യ തു || 3.56.32 ||

സർവകാമഫലൈർവൃക്ഷൈ -
ർന്നാനാപുഷ്പഫലൈർവൃതാം |
സർവകാലമദൈശ്ചാപി
ദ്വിജൈഃ സമുപസേവിതാം || 3.56.33 ||

സാ തു ശോകപരീതാംഗീ
മൈഥിലീ ജനകാത്മജാ |

രാക്ഷസീവശമാപന്നാ

വ്യാഘ്രീണാം ഹരിണീ യഥാ || 3.56.34 ||

ശോകേന മഹതാ ഗ്രസ്താ

മൈഥിലീ ജനകാത്മജാ |

ന ശർമ ലഭതേ ഭീരുഃ

പാശബദ്ധാ മൃഗീ യഥാ || 3.56.35 ||

ന വിന്ദതേ തത്ര തു ശർമ മൈഥിലീ

വിരുപനേത്രാഭിരതീവ തർജിതാ |

പതിം സ്മരന്തീ ദധിതം ച ദേവരം

വിചേതനാഭൂദ് ഭയശോകപീഡിതാ || 3.56.36 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

അരൺയകാൺഡ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||